

UŽI SI SLOVENSKO – ZVYKY A TRADÍCIE

DUŠIČKY (pracovný list)

PRED POČÚVANÍM

1. K dátumu prirad' správny názov sviatku.

31. október	a) Pamiatka zosnulých (Dušičky)
1. november	b) Halloween
2. november	c) Sviatok všetkých svätých

2. K obrázkom prirad' názvy vecí súvisiacich s Dušičkami a Halloweenom.

a)

b)

c)

d)

e)

f)

veniec   tekvica   kahanec   vyrezávaná tekvica   cintorín   hrob

PRI POČÚVANÍ

Video (03:31 min.): [Sviatok všetkých svätých](#)

1. Vyber slová, ktoré použil dekan vo svojom vysvetlení významu Sviatku všetkých svätých.

omša	kostol	viera
večnosť	kňaz	smrť
nebo	pohreb	láska
spoveď	cirkev	večnosť
očistec	modlitba	duša

2. Čo o Pamiatke zosnulých povedali návštevníci cintorína? Doplň slová do viet.

a) návštevníčka 1

Pamiatka zosnulých, tak to je veľká vec v _____ človeka, pretože tí, ktorí odpočívajú tu v týchto _____ urobili pre nás veľmi veľa. Dali nám život, vychovali nás, vypravovali na veľkú životnú cestu.

b) návštevníčka 2

Presne to, _____ zosnulých. Všetci, ktorí nie sú medzi nami, aspoň raz za rok zaspomínať, čo bolo, a želať si, aby im bolo tam _____ dobre.

(A ako si vy uctievate tento sviatok?)

Klasicky. Kvety, sviečky, _____, občas slzičky. A tak.

c) návštevníčka 3

Spomienka na toho _____, ktorý nám umrel. Vzdať mu nejakú úctu. Ja si myslím, že _____ a spomínať na tých zosnulých by sme mali priebežne celý rok, nielen vtedy.

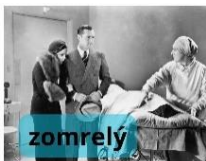
d) návštevníčka 4

Pamiatka _____ zosnulých. Treba si ich uctiť a _____ im za to, že nám dali životy.

(A ako si vy uctievate tento sviatok?)

Zapálením _____, pomodlením.

1. Prirad' obrázkom slová s rovnakým alebo podobným významom.

uctievať – tam hore – príbuzný – priateľ – nie je medzi nami – sláviť – raj – zosnulý

2. O smrti ľudia často hovoria obrazne, využívajú pri tom eufemizmy (zjemňujúce slová).

Označ synonymá:

a) slova *zomrel*

rozlúčil sa – odišiel navždy – zatvoril dvere – ukončil životnú púť – opustil nás – odišiel na večnosť – povedal zbohom

b) frázy *ísť na pohreb*

odprevadiť na večnosť – ísť na kar – odprevadiť na poslednej ceste – zúčastniť sa sprievodu – ísť sa rozlúčiť – dať posledné zbohom – ísť na cintorín – prísť do domu smútku

c) frázy *tu je pochovaný*

tu odpočíva – tu je položený – tu je zanechaný – tu leží – tu spočíva – tu je

3. V nasledujúcom texte označ substantíva, ktoré priamo súvisia s Dušičkami.

V novembri si každý rok pripomíname blízkych, ktorí už nie sú medzi nami. Kupujeme sviečky, kvety, vence a navštevujeme ich hroby na cintorínoch. Niektorí ľudia spomínajú, iní sa modlia za duše zosnulých. Ísť na cintorín v tomto období znamená nielen spomenúť si na tých, ktorí nás navždy opustili, ale aj pripomenúť si pominuteľnosť vlastného života.

Sviatok všetkých svätých

Redaktorka

1. novembra si už tradične pripomíname Sviatok všetkých svätých. O deň neskôr, 2. novembra, je deň venovaný Pamiatke zosnulých. Všetky tieto dni sú plné myšlienok na tých, ktorí už nie sú medzi nami. V krajinách s kresťanskou tradíciou je zvykom počas týchto dní navštíviť cintorín a rodinný hrob, rozsvietiť na ňom sviečku a položiť kvety, čo má symbolizovať vieru vo večný život a vyvracia názor, že život hrobom **nekončí**¹.

Dekan

Katolícka cirkev predovšetkým verí vo večný život, to je vlastne zmysel tohto nášho života pozemského, ktorý nekončí tu na Zemi, ale prechádza bránou života a smrti do večnosti. A v tej súvislosti hovoríme o nebe, o očistci a o pekle. Duše, ktoré nejdú priamo ešte do neba, tak sú v stave očisťovania. To je poňatie katolíckej cirkvi. Je to stav duše, ktorá sa očisťuje a ktorá ešte nie je s Bohom v nebi, ale nevie si sama pomôcť. A preto my ako putujúca cirkev pomáhame svojimi modlitbami a obetami práve dušiam v očistci, aby čím skôr uzreli Božiu tvár, aby boli s Bohom v nebi.

Redaktorka

Naša modlitba za duše v očistci je predovšetkým prejavom našej lásky voči tým, ktorí už do večnosti prešli.

Dekan

Oni ju potrebujú a zase modlitba je osožná aj pre nás, pretože nie len my sa modlíme za nich, ale modlitba sama osebe posväcuje aj nás. Aj návšteva našich cintorínov v tomto čase je nielen našim prejavom lásky voči tým, ktorí nás už do večnosti prešli, ale aj uvedomením si vlastnej pominateľnosti a asi prehodnotením toho každodenného dňa, ktorý tu ešte na Zemi žijeme.

Redaktorka

Na celom Slovensku sa v uplynulých dňoch rozsvietili cintoríny a naplňajú sa návštevníkmi, ktorí prichádzajú zaspomínať na svojich zosnulých blízkych.

Respondentka 1

Pamiatka zosnulých, tak to je veľká vec v živote človeka, pretože tí, ktorí odpočívajú tu v týchto hroboch, urobili pre nás veľmi veľa. Dali nám život, vychovali nás, vypravovali na veľkú životnú cestu.

Respondentka 2

Presne to, pamiatka zosnulých. Všetci, ktorí nie sú medzi nami, aspoň raz za rok zaspomínať, čo bolo, a želať si, aby im bolo tam hore dobre.

Redaktorka

---

¹ Redaktorka pravdepodobne chcela povedať: „...vyvracia názor, že život hrobom končí.“

A ako si vy uctievate tento sviatok?

Respondentka 2

Klasicky. Kvety, sviečky, spomienky, občas slzičky. A tak.

Respondentka 3

Spomienka na toho blízkeho, ktorý nám umrel. Vzdať mu nejakú úctu. Ja si myslím, že uctiť a spomínať na tých zosnulých by sme mali priebežne celý rok, nielen vtedy.

Respondent 4

No pamiatka všetkých zosnulých. Treba si ich uctiť a poďakovať sa im za to, že nám dali životy.

Redaktorka

A ako si vy uctievate tento sviatok?

Respondent 4

Zapálením sviečky, pomodlením.

Redaktorka

Iste máte aj vy niekoho, koho si vážite a koho hrob by nemal ostať bez sviečky.

Autorka videa: TV Rimava, Katka Kantorová

Rok vzniku: 2016

Kľúč:

PRED POČÚVANÍM

1. K názvu sviatku prirad' správny dátum.

a) 1. november; b) 31. október; c) 2. november

2. K obrázkom prirad' názvy vecí súvisiacich s Dušičkami a Halloweenom.

a) kahanec; b) cintorín; c) veniec; d) tekvica; e) vyrezávaná tekvica; f) hrob

PRI POČÚVANÍ

1. Vyber slová, ktoré použil dekan vo svojom vysvetlení významu Sviatku všetkých svätých.

večnosť, nebo, očistec, cirkev, modlitba, smrť, láska, večnosť, duša

2. Čo o Pamiatke zosnulých povedali návštevníci cintorína? Doplň slová do viet.

a) živote, hrobch

c) blízkeho, uctiť

b) pamiatka, hore, spomienky

d) všetkých, poďakovať sa, sviečky

PO POČÚVANÍ

1. Prirad' obrázkom slová s rovnakým alebo podobným významom.

nebo – tam hore – raj

blízky – príbuzný – priateľ

zomrelý – nie je medzi nami – zosnulý

pripomínať si – uctievať – sláviť

2. O smrti ľudia často hovoria obrazne, využívajú pri tom eufemizmy (zjemňujúce slová). Označ synonymá:

a) odišiel navždy – ukončil životnú púť – opustil nás – odišiel na večnosť

b) odprevadiť na večnosť – odprevadiť na poslednej ceste – ísť sa rozlúčiť – dať posledné zbohom

c) tu odpočíva – tu leží – tu spočíva

3. V nasledujúcom texte označ slová a slovné spojenia, ktoré súvisia s Dušičkami.

V **novembri** si každý rok pripomíname **blízkych**, ktorí už nie sú medzi nami. Kupujeme **sviečky**, **kvety**, **vence** a navštevujeme ich **hroby** na **cintorínoch**. Niektorí ľudia spomínajú, iní sa modlia za **duše zosnulých**. Ísť na **cintorín** v tomto období znamená nielen spomenúť si na tých, ktorí nás navždy opustili, ale aj pripomenúť si **pominuteľnosť** vlastného života.

Kľúčové slová: Pamiatka zosnulých, Sviatok všetkých svätých, Dušičky, Halloween, sviatky, eufemizmy